

শিশুৰ মুক ত হ ৰাৰ অধিকাৰ আৰু... বাধ যতামূলক শক্তি যা আইন (আৰ টি আই আইন), ২০০৯

আৰ টি আই আইন কি?

শিশুৰ বিনামূলীয় ৷ আৰু বাধ যতামূলক শক্তি যাৰ অধিকাৰ আইন (আৰ টি আই এক ট),
২০০৯ ভাৰত চৰকাৰে প ৰত যকে শিশুৰ শক্তি যাৰ ম লকি অধিকাৰ সুশি চতি কৰাৰ বাবে
প ৰণয় ন কৰা এক ল যাণ মাৰ ক আইন। ইয় াত ৬ৰ পৰা ১৪ বছৰ বয় সৰ শিশুৰ
বাবে বিনামূলীয় ৷ আৰু বাধ যতামূলক শক্তি যাৰ নৰি দশে দয়ি ৷ হৈছে, জাত, লিংগ বা
ধৰ মৰ দৰে কাৰকৰ ওপৰত ভতি ত কৰি নামভৰ তৰি ক ষতে ৰত বৈম য
নষিদি ধ কৰা হৈছে।

আইনী কাঠাম :

আৰ টি আই আইনত ভাৰতৰ সকল শিশুক বিনামূলীয় ৷ আৰু বাধ যতামূলক শক্তি যা
প ৰদানৰ আইনী কাঠাম নৰি ধাৰণ কৰা হৈছে। ইয় াত শিশুৰ শক্তি যাৰ
অধিকাৰ বাস তৰায় তি হ ৰাৰ ক ষতে ৰত চৰকাৰ, স থানীয় কৰ তৃপক ষ, বদি যালয় ,
অভিভাৱকৰ দায় তি বৰ ৰূপৰখো দাঙি ধৰা হৈছে। এই আইনখনে বদি যালয় ৰ আন তঃগাঁথনি,
শক্তি ষকৰ অৰ হতা, আৰু ছাত ৰ-শক্তি ষকৰ অনুপাতৰ বাবেও নীতি আৰু মানদণ
স থাপন কৰে।

মূল বৰ্ধানসমূহ:

বাধ যতামূলক শক্তি যা:

আৰ টি আই আইন অনুসৰি ৬ৰ পৰা ১৪ বছৰ বয় সৰ সকল শিশুক বিনামূলীয় ৷ আৰু বাধ যতামূলক শক্তি যা
প ৰদান কৰাট চৰকাৰৰ বাবে বাধ যতামূলক কৰা হৈছে। ইয় াত নষিধোজ ৷ আৰ প কৰা হৈছে

ধৰ্ম, জাতি, লিংগ বা আৰ্থ-সামাজিক অৱস্থাৰ ভিত্তিতিক ন শাসিত
নামভৰ্ত্তিৰ পৰা বঞ্চিত কৰাৰ পৰা বৰ্জিত যালয় সমূহ। প্ৰাথমিক শিক্ষা
সম্পূৰ্ণ নকৰা শিশুসকলৰ বাবে বিশেষ প্ৰশিক্ষণৰ যোগে
বৰ্ষৰ সৈতে এই আইনখনে নিৰ্দেশ দিছে।

গুণগত শিক্ষা:

আৰু টি আই আইনখনে বৰ্জিত যালয়ৰ আন তথ্যসমূহ, শিক্ষকৰ অৱস্থা, আৰু ছাত্ৰ-
শিক্ষকৰ অনুপাতৰ বাবে মানদণ্ড নিৰ্ধাৰণ কৰি গুণগত শিক্ষাৰ
গুৰুত্ব বৰ্ণনাত গুৰুত্ব আৰু প্ৰদৰ্শন দিছে। ইয়াত বৰ্জিত যালয় সমূহে বৰ্জিত
পুথিভঁৰাল, খেলপথাৰ, আৰু শিশু চাগাৰৰ দৰে প্ৰতিটো সুবিধাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত
অনুকূল শিক্ষণ পৰিৱেশ নিৰ্মাণ কৰিব লাগিব। এই আইনখনে প্ৰশিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত
নথীকৃত তথ্য নিৰ্দেশ দিছে। ইয়াত গুণগত শিক্ষাৰ বজাই ৰাখিবলৈ ছাত্ৰ-
শিক্ষকৰ অনুপাতত বাধা আৰু প্ৰদৰ্শন দিছে।

বিত্তীয় বৰ্ষৰ সৈতে:

আৰু টি আই আইনত বিনিমূল্যীয় আৰু বাধা যতামূলক শিক্ষাৰূপে গ্ৰহণ কৰা
আগৰ পৰা কৰ্মৰত কৰ্মচাৰীৰ আৰু আৰু ৰাজস্ব চৰকাৰৰ আৰ্থিক দায়িত্ব
ৰূপৰেখা দাঙি ধৰা হৈছে। ইয়াত উল্লেখ কৰা হৈছে যে চৰকাৰে শিক্ষকৰ দৰমহা,
বৰ্জিত যালয়ৰ আন তথ্যসমূহ উন্নয়ন, আৰু অন্যান্য শিক্ষক
সম্পদৰ সৈতে জড়িত খৰচ বহন কৰিবলৈ প্ৰতিটো প্ৰতিটো ধন আগৰ পৰা
আইনখনে শিক্ষাৰ সুবিধা আৰু গুণগত মান বৃদ্ধিৰ বাবে ৰাজহুৱা-বৰ্ষিক তথ্য অংশীদাৰিত্বক উৎসাহিত

নিৰীক্ষণ আৰু জবাবদায়িত্ব:

আৰু টি আই আইনখনে ইয়াৰ বৰ্জিত সমূহৰ ফলপ্ৰসূৰূপে গ্ৰহণ কৰিবলৈ নিৰীক্ষণ
আৰু জবাবদায়িত্বৰ বৰ্ষৰ সৈতে প্ৰদৰ্শন দিছে। ইয়াৰ বাবে স্থানীয় প্ৰতিটো
বৰ্জিত যালয় পৰিচালনা সমিতি (এছএমচি) গঠন কৰিবলৈ বৰ্জিত যালয়ৰ কাম-কাজ চাৰ্চাতি
কৰা আৰু আৰু টি আই মানচিত্ৰৰ ওপৰত নজৰ ৰখাৰ প্ৰয়োজন

নীতি-নিয়ম। এই আইনখনত অভ্যন্তরীণ গসমূহৰ সমাধান আৰু শক্তিৰ যাবতীয় যত্ন থাও
জবাবদায়িত্ব নশি চিহ্নিত কৰিবলৈসে বতৰত বৰকৰ তৃপক শনাক্তকৰণ তৰি ব যত্ন থাও
আছে।

শক্তিৰ যাবতীয় ওপৰত পৰিভাৱঃ

ভাৰতত শক্তিৰ সুবিধা সমাপ্ত বসায় আৰু শক্তিৰ ফলাফল উন্নত কৰাৰ
কৰ্মতে বতৰ আৰু টি আই আইনখনে যথেষ্ট টপ বতৰ পলোইছে। ইয়াৰ ফলত নামভৰ্তা তৰি হাৰ
বৃদ্ধি পাইছে, বৰপৰিচালনা হাৰ হাৰ পাইছে, আৰু বৰি যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক
ধৰ্মৰিখাৰ হাৰ উন্নত হৈছে। এই আইনখনে শক্তিৰ গুৰুত্ব বসমপৰি কৰ্মসজাগতা বৃদ্ধি
লগতে পৰিচালনাৰ তৃতীয় জনগণৰ ঠীসমূহক শক্তিৰ অধিকাৰৰ দাবীত সবলীকৰণত
অৰিহণা যোগাইছে।

পৰিভাৱত যাহা বান আৰু সংস্কাৰঃ

ইয়াৰ কৃতিত্ব বৰপৰিচালিত আৰু টি আই আইনখনে অপৰিচালিত আৰু তঃগাঁথনি,
শক্তিৰ কৰ্মৰ অভাৱ, শক্তিৰ গুণগত মান আৰু সমতাৰ বিষয় আদি পৰিভাৱত যাহা বানৰ
সমাপ্তি মুখীন হৈছে। এই পৰিভাৱত যাহা বানসমূহৰ মৰিচালিত আৰু আইনখনৰ বুপায়ণ শক্তি তশিলী
কৰাৰ বাবে নৰিচালিত তৰি সংস্কাৰৰ পৰিচালনা জন। সংস্কাৰৰ ভিতৰত শক্তিৰ কৰ্মতে বতৰ
বৰিচালিত গৰি বৃদ্ধি কৰা, শক্তিৰ কৰ্মপৰিচালিত কৰ্মকাৰ যসূচী বৃদ্ধি কৰা, আৰু
বৰিচালিত পৰিচালনাত সমাপ্ত বৰিচালিত অংশগৰিচালিত পৰিচালিত কৰা আদি
অন্য তৰিচালিত ভুক্তি হ'ব পাৰে।

উপসংহাৰঃ

শক্তিৰ বৰিচালিত আৰু বাধা যতামূলক শক্তিৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৯, পৰিচালিত শক্তিৰ কৰ্ম
সাৰিচালিত কৰ্মিত লা আৰু সামাজিক নিয়ম বৰিচালিত বাবে ভাৰতৰ পৰিচালিত টাত
এক উল্লেখযোগ্য যোগ্য মাইলৰ খুঁটি পৰিচালিত কৰে। পৰিচালিত শক্তিৰ অধিকাৰ
নশি চিহ্নিত কৰি আৰু গুণগত মান আৰু অন্য তৰিচালিত ভুক্তি বাবে মানদণ্ড নৰিচালিত
কৰি এই আইনখনে অধিক সমতাপূৰ্ণ আৰু...

সমৃদ্ধ ধৰ্মশীলী সমাজ। কনি তুপ ৰত যাহ বানসমূহ অতকি ৰম কৰপি ৰতটি শশিৰে
যাত গুণগত শকি যা আৰু বৃদ্ধি আৰু বৰিশৰ সুখ গ লাভ কৰে তাৰ বাবে থায ী
প ৰচষে টা আৰু সংস কাৰ অতপি ৰয জনীয় ।